

Ehdotus	A 2000/UVN
Tekijä	Keskiryhmä
Käsittelijä	Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta

A 2000/UVN Jäsenehdotus tasa-arvoisemmasta ilmastopolitiikasta

Keskiryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että luodaan mekanismi parhaiden käytäntöjen säännöllistä keräämistä varten YK:n ilmastopuotesopimuksen (UNFCCC) tasa-arvosuunnitelman (GAP) toimeenpanon tukemiseksi Pohjoismaissa.

että järjestetään korkean tason kokouksia ja seminaareja, joissa keskustellaan tasa-arvon sisällyttämisestä ilmastopolitiikkaan sekä Pohjoismaiden kokemuksista, toimista, haasteista ja käytänteistä.

että sisällytetään tasa-arvonäkökulma hakuprosessiin ilmastopolitiikan ja vihreän siirtymän hankkeissa.

Taustaa

Raportti [A review of the Nordic implementation of the UNFCCC Gender Action Plan](#) antaa kuvan siitä, miten Pohjoismaat ovat toimeenpanneet YK:n ilmastopuotesopimuksen (UNFCCC) tasa-arvosuunnitelman (GAP), jonka tavoitteena on sisällyttää tasa-arvonäkökulma ilmastotoimiin.

Raportin mukaan edistysaskeleita ja esteitä voidaan tunnistaa viidellä painopistealueella: kapasiteetin rakentaminen, sukupuolten välinen tasapaino ja johtajuus, yhteenkuuluvuus, sukupuolitietoinen toimeenpano sekä seuranta. Raportissa on myös mainittu esteitä kuten puutteellinen poliittinen priorisointi ja osaaminen, sukupuoliallyisyyden puuttuminen ja teknisten ratkaisujen ylikorostaminen, mikä saattaa syrjäyttää ilmastotyön sosiaaliset aspektit. Raportti sisältää esimerkkejä hyvistä käytänteistä, kuten Islannin pakollinen sukupuolitietoinen budjetointi ja Ruotsin ohjelma tasa-arvon sisällyttämisestä valtion viranomaisten toimintaan.

Raportin mukaan ymmärrys tasa-arvon ja ilmastokysymysten välisestä yhteydestä vaihtelee pohjoismaisten päätöksentekijöiden keskuudessa. Vaikka naisten edustus ilmastotyössä on kasvanut, sukupuolten välistä epätasapainoa esiintyy erityisesti STEM-ammateissa, toisin sanoen luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja

matematiikan osaamista vaativilla aloilla. Pohjoismaiden onnistuminen tasa-arvon sisällyttämisessä ilmastostrategioihin vaihtelee maiden välillä. Jotkut maat ovat toteuttaneet sukupuolitietoisien budjettien ilmastosuunnitelmissa, toisilta se taas puuttuu. Myös systemaattisessa seurannassa tasa-arvon sisällyttämisestä ilmastopolitiikkaan on puutteita.

Lopuksi raportissa annetaan Pohjoismaille suosituksia siitä, miten ne voivat parantaa toimiaan tasa-arvon sisällyttämisessä ilmastopolitiikkaan. On ehdotettu mm. kansallisten strategioiden kehittämistä, resurssien ja kapasiteetin vahvistamista sekä koordinoitua tiedon jakamista maiden välillä.

Tasa-arvo on yksi [neljästä monialaisesta näkökulmasta](#), jotka sisältyvät Pohjoismaiden Visio 2030:een maailman kestävimmästä ja integroituneimmasta alueesta. Se tarkoittaa, että kaikissa päätöksissä, budjeteissa ja suunnitelmissa pitää huomioida tasa-arvonäkökulma. Siten raportin vaatimusten ja suositusten toteuttaminen on entistä tarkoituksenmukaisempaa.

Maarianhaminassa 16. syyskuuta 2024

Eva Biaudet
Markku Siponen
Kathrine Kleveland
Emma Berginger
Heidi Greni
Jouni Ovaska
Anna Starbrink
Catarina Deremar

Ola Elvestuen
Krista Mikkonen
Guðmundur Ingi Kristinsson
Johan Dahl
Liz Mattsson
Sandra Listherby
Lars-Christian Brask